

המלצות ועדת קדמי

שרון קדמי - משרד התמ"ת - 17.7.2011

לכבוד
ח"כ אורית נוקד
שרת החקלאות

לכבוד
ח"כ יובל שטייניץ
שר האוצר

לכבוד
ח"כ שלום שמחון
שר התמ"ת

שלום רב,

הנדון: הגשת מסקנות ועדת המשנה לבדיקת שוק מוצרי החלב

ועדת המשנה לבדיקת שוק החלב, במסגרת הוועדה לבדיקת שוק מוצרי המזון והצריכה, קיימה 6 פגישות, שבהן בדקה את כל שרשרת הערך של שוק מוצרי החלב. חברי הוועדה היו נציגי כל משרדי הממשלה הרלוונטיים (אוצר, חקלאות, תמ"ת) והרשות להגבלים עסקיים. כמוכן, השתתפו בדיונים נציגי כל שרשרת הערך: נציגי הרפתנים, נציגי המחלבות ונציגי רשתות השיווק. הוועדה עמדה על הכשלים השונים בשרשרת ומטרתה הייתה, הורדת המחיר הסופי לצרכן של מוצרי החלב, תוך שמירה על רווחיות הוגנת בכל שרשרת הערך.

להלן המתווה המוצע לפתרון שאותו גיבשו חברי הוועדה:

1. מבנה ענף ייצור החלב בישראל
 - א. קיבוע מכסת הייצור על בסיס שנת 2011 למשך חמש שנים, החל משנת 2012. לאחר שלוש שנים, יכולה הממשלה לקבוע בהחלטת ממשלה את סיום קיבוע המכסות. במידה ולא עשתה כן, הקיבוע תקף עד לסיום חמש השנים. אי ביצוע ייצור (הנאמד בכ-40 מיליון ליטר חלב בשנת 2012) יועבר לייצור תחרותי, שלא על בסיס מחיר המטרה ויהיה שקול מול האפשרות לייבא גבינות קשות, או אבקת חלב.
 - ב. הגידול מעל המכסות של שנת 2011 (הנאמד בכ-40 מיליון ליטר) בכל שנה יועבר לייצור תחרותי, שלא על בסיס מחיר המטרה ויהיה שקול מול האפשרות לייבא גבינות קשות ואבקת חלב.
 - ג. הרפתות הקטנות יוכלו לצמוח, במשך שנות ההסדר, עד לגובה של מכסה של 700 אלף ליטר. לצורך השגת מטרה זו תוקצה מכסה של עד 15 מיליון ליטר בשנה מתוך הגידול הטבעי, במהלך שנות ההסדר. יתרת הגידול הטבעי יופנה לייצור תחרותי, בהתאם לאמור בסעיף ב' לעיל, שלא על בסיס מחיר המטרה ויהיה שקול מול האפשרות לייבא גבינות קשות ואבקת חלב.
 - ד. במשך שנות ההסדר, תתאפשר רכישת רפת (פרות, ציוד ומכסה) על ידי רפת אחרת או גורם חיצוני שהינו בעל נחלה. רכישת רפת שמכסתה גדלה במשך שנות ההסדר תזכה את הרוכש במכסה שהייתה לרפת בשנת 2011. יתרת המכסה תופנה לייצור תחרותי.
 - ה. בתום שנות ההסדר כל הבחנה במתן מכסות, או ברשות לרכישת מכסות, או כל הבחנה הקשורה בייצור חלב בין הרפת השיתופית למשפחתית תסתיים, ותתאפשר חלוקת מכסות ורכישה לייצור של מכסות ללא הבדל בין סוגי הרפתות (ביטול החומה הסינית).
2. מחיר מטרה

שינוי קביעת מחיר המטרה, כך שייחשב רק 90% מהרפתות היעילות באופן מידי (מוערך ב-5-6 אגורות) והמשך מנגנון ההתייעלות באופן הבא:

 - בשנת 2012 יחושב מחיר המטרה על בסיס 90% הרפתות היעילות (מוערך ב-3 אגורות)
 - בשנת 2013 יחושב מחיר המטרה על בסיס 80% הרפתות היעילות.
 - בשנת 2014 יחושב מחיר המטרה על בסיס 70% הרפתות היעילות.
3. סובסידיית הרפתות הקטנות

מתן סובסידיה בסך 2.7 אג' לרפתות הקטנות למימון אגרת מועצת החלב (עד 700 אלף ליטר חלב) ובנוסף, מימון אגורה אחת מאגרת מועצת החלב על ידי מועצת החלב (בבדיקה האם אפשרי).

4. ביטול פטור מהסדר כובל למשווקים
 תיקון חוק ההגבלים העסקיים על מנת לבטל את הפטור מהסדר כובל שניתן למשווקי תוצרת חקלאית.

5. מכסים וייבוא
 מתווה המכסות והמכסים לגבינות קשות

שנה	סך מכסת גבינות קשות (טון)	מכס על מכסת גבינות קשות למעט על מכסת W.T.O (טון 1,080)	מכס על מכסת W.T.O (טון 1,080)	מכס מחוץ לסך מכסת הגבינות הקשות
2011	3,000	20%	20%-0	70% אל"פ מ-5.6 ש"ח לק"ג
2012	4,500	20%	20%-0	60% אל"פ מ-5.6 ש"ח לק"ג
2013	6,000	20%	20%-0	50% אל"פ מ-5.6 ש"ח לק"ג
2014	8,000	20%	20%-0	40% אל"פ מ-5.6 ש"ח לק"ג
2015	9,000	20%	20%-0	30% אל"פ מ-5.6 ש"ח לק"ג
2016	ללא מכסה	20%	20%	20% (המכס הקצוב יקבע על ידי שר האוצר בהתייעצות עם שרי החקלאות והתמ"ת בהתאם לניצול המכסות עד 2015 כולל)

בנוסף:

- א. אי מתן רישיונות יבוא לגבינות קשות לספקים גדולים, ובייחוד למחלבה אשר לה יותר מ- 30% מהשוק. בנוסף, בחינת ייעול מנגנון חלוקת מכסות הייבוא.
- ב. אבקות חלב - היעד לשנת 2015 עומד על לפחות 4,000 טון. כמות אבקת החלב המיובאת תקבע בהתאם לחיזוי הצפוי בגידול הטבעי, בהפחתת עד 15 מיליון ליטר חלב אשר יופנו להגדלת הרפתות הקטנות (עד 700 אלף ליטר חלב). מתן עדיפות למחלבות קטנות לבחור האם להשתמש באבקה מקומית או מיובאת במחיר יבוא.
6. דרישת דוחות כספיים ונתונים נוספים מרפתות ומחלבות מדי תקופה, וכן בדיקת רואה חשבון מטעם הממשלה מדי תקופה, בהתאם לפרק ז' לחוק פיקוח המחירים.
7. קשר ספק קמעונאי - להפנות לוועדת המזון אחרי בדיקה מול רשות ההגבלים, בחינת קשרי ספקים וקמעונאים בהיבט חסימת תחרות לרבות בייבוא.
8. קמעונאים - החברות ידרשו לדווח בהתאם לפרק ז' אחת לרבעון, מהם שיעורי הרווחיות במוצרים כפי שמופיע בנספח אחד. בהתאם לכך, המדינה תשקול באם להכניס מוצרים אלה לפיקוח מלא.
9. בדיקה של מקטע המזון לבעלי חיים - מכוני התערובת ומרכזי המזון, על ידי הממונה על ההגבלים העסקיים.
10. איסור יבוא למוצרים סופיים על ספקים ישראלים גדולים (רשתות ומחלבות לא יוכלו לייבא גבינות קשות).

11. סימון מוצרים:

- א) התקנת תקנות המחייבות את הרשתות לסמן מוצרים בפיקוח.
- ב) האצת מסלול חקיקה לסימון מוצרים לפי מחיר ל-100 גרם - קידום הצעה המונחת על שולחן ועדת כלכלה לסימון מוצרים לפי מחיר ל-100 גרם (הצגה על כל מדף לא על כל מוצר). בדרך זו, תתאפשר לצרכן דרך נוספת להשוות בין המוצרים ולאפשר בחירה מושכלת יותר

12. קשרי היצרנים עם רשתות השיווק, יבוא, צרכנות

כל פעילות בנושאים אלו, בין שנכתבה ובין שלא נכתבה לעיל, תהיה מתואמת עם צוות המזון הרחב, והמלצותיו ישולבו בהמלצות צוות מוצרי החלב.

יש לגבש את העקרונות המוצגים לעיל במסגרת החלטת ממשלה וחקיקה בהתאם לנדרש.
 ■ ברצוני לציין, שחלק מההמלצות אינן מקובלות על נציגי משרד החקלאות.